

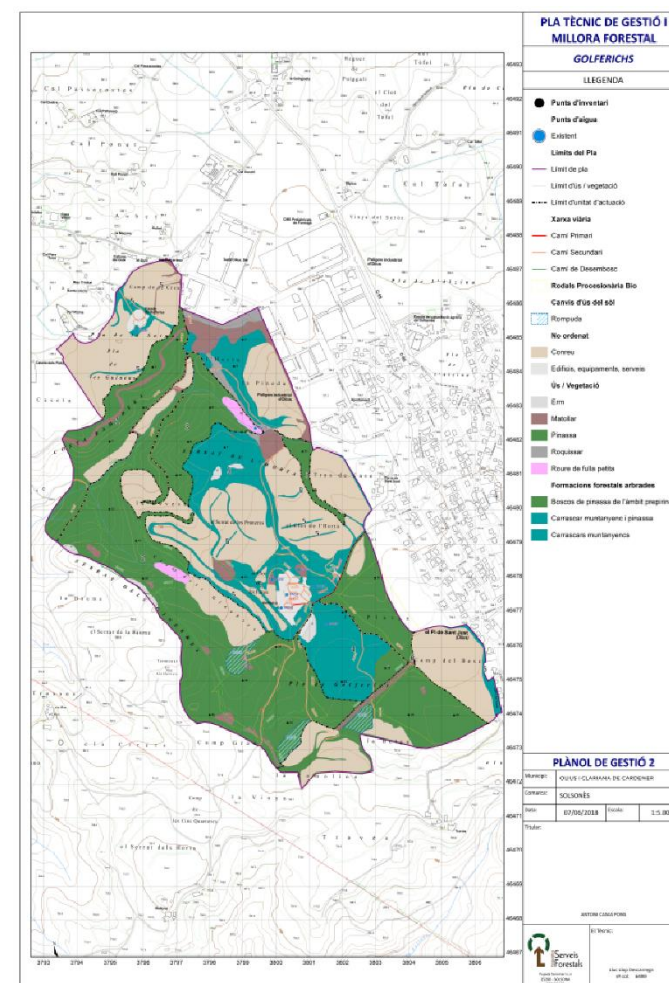
Organitzant la forest amb un document de gestió forestal sostenible

Objectiu : Explicar als propietaris forestals tot el que suposa tenir un document de gestió forestal sostenible.

Índex

Introducció	1
1 Documents de gestió forestal sostenible	2
1.1 Tipologies d'Instrument d'Ordenació Forestal	3
1.2 Contingut i estructura dels IOFs	5
1.3 Tipologies de gestió	8
2 Avantatges dels instruments d'ordenació forestal	9
2.1 Avantatges fiscals	9
2.2 Avantatges de gestió	10
2.3 Altres avantatges	10
3 Resum	11

Introducció

Aquest document pretén donar a conèixer que és la gestió forestal sostenible i els instruments d'ordenació forestal; tot exposant que són i tot el que comporten.

La Gestió Forestal Sostenible (GFS) es defineix com l'administració i ús dels boscos de manera i en tal mesura que mantingui la seva biodiversitat, productivitat, capacitat de regeneració, vitalitat i el seu potencial de complir, ara i en futur, funcions ecològiques, econòmiques i socials rellevants, una escalada local, nacional i global, sense causar danys a altres ecosistemes (Conferència Ministerial de Hèlsinki, 1993).

La gestió forestal sostenible comporta la consideració, a més, de criteris ambientals i socials, tant des de la planificació i prevenció d'incendis com del control i l'adequació de la gestió.

QUÈ ÉS LA GESTIÓ FORESTAL?

És el conjunt de pautes i activitats que garanteixen la millora i l'aprofitament responsable dels boscos. Equilibra el medi natural, la societat i l'economia

PER QUÈ ÉS NECESSÀRIA?

Contribueix a disminuir el risc d'incendis forestals

Ajuda a conservar els boscos i la seva biodiversitat

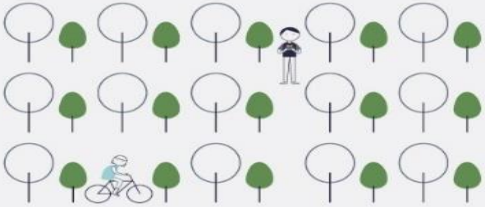
Ajuda a la mitigació i regulació del canvi climàtic

Genera activitat econòmica i llocs de treball

DE QUI ÉS RESPONSABILITAT?

A Catalunya més d'un 60% del territori són boscos. El 80% dels quals és de titularitat privada i el 20% són de titularitat pública

I TU, QUÈ POTS FER?

Respecta les tasques dels professionals i les tanques, no deixis residus al bosc i consumeix productes forestals provinents d'una gestió forestal sostenible i de proximitat. Així ajudes a desenvolupar una economia verda i contribueixes a reduir l'impacte del canvi climàtic

Respecta i valora l'equilibri del món rural

1 Documents de gestió forestal sostenible

Un pla de gestió forestal sostenible és un **instrument d'ordenació forestal (IOF)** que pretén dotar al propietari d'una finca de la informació necessària i la programació de les actuacions per a la correcta gestió forestal de la seva finca en un termini establert (de 15 a 20 anys, però amb l'opció d'ampliar-lo posteriorment). Aquest document ha de garantir la millora, la sostenibilitat i la multifuncionalitat dels sistemes forestals; fer una parcel·lació forestal acurada de la finca; considerar i integrar els plans d'ordenació territorial, principalment en l'àmbit de la prevenció i la lluita contra incendis forestals; introduir normes silvícoles per garantir la regeneració de la massa arbòria i minimitzar els riscos d'erosió i d'incendi; definir les infraestructures per millorar la realització dels aprofitaments, i la gestió a portar a terme en els propers anys en funció de la tipologia forestal de cada parcel·la.

*Instruccions de Redacció de
PTGMF*

Aquests documents sempre són revisats i aprovats per part de l'administració pública competent

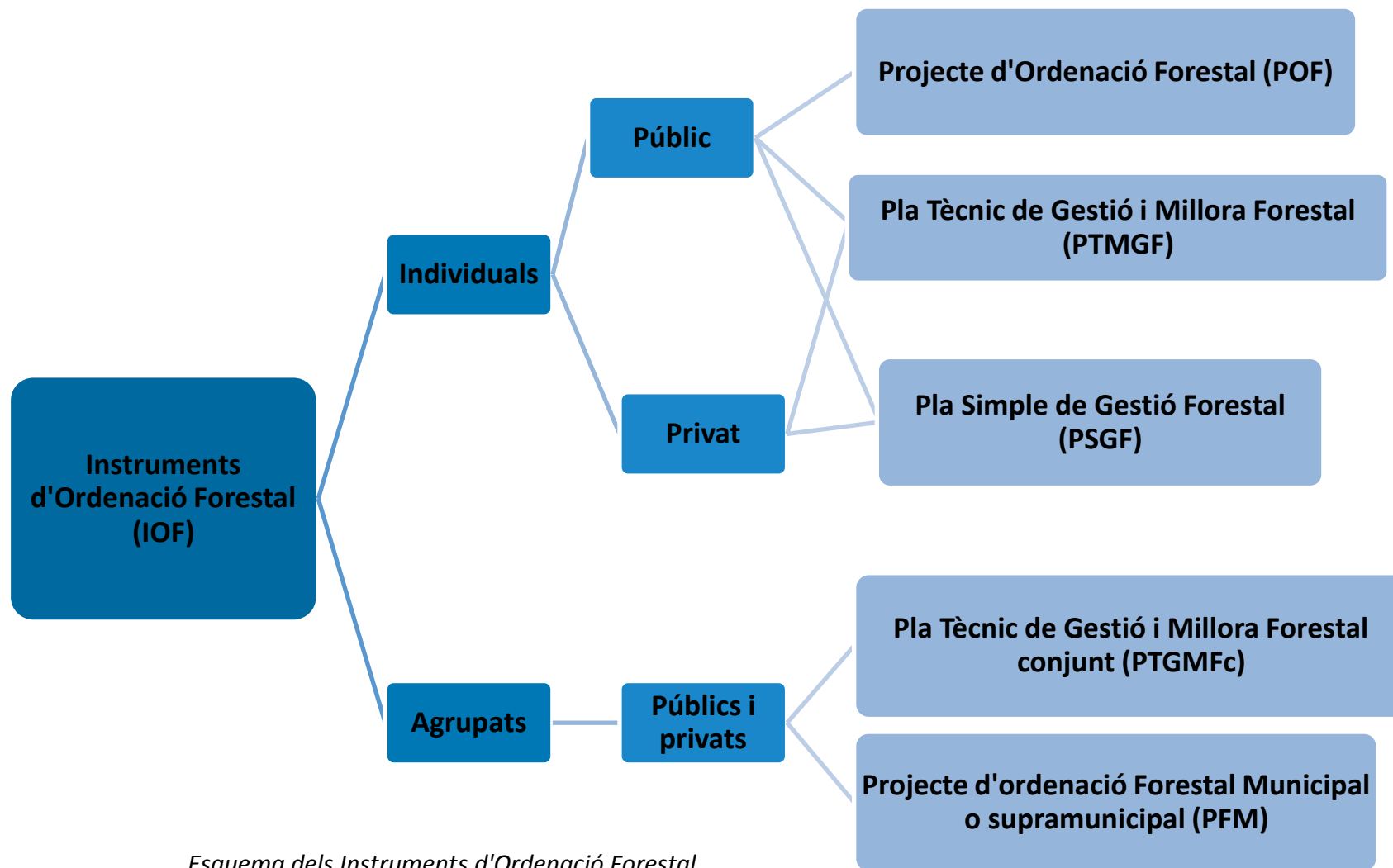
1.1 Tipologies d'Instrument d'Ordenació Forestal

Els Instruments d'Ordenació Forestal (IOF) són documents que han de ser aptes per a tot tipus de finques forestals, és per aquest motiu que s'han creat diferents tipologies. Actualment existeixen cinc tipus de d'instruments d'ordenació forestal:

- ▶ **Projecte d'ordenació forestal (POF)**, d'aplicació a les finques forestals de titularitat pública superiors o iguals a les 250 hectàrees.
- ▶ **Pla tècnic de gestió i millora forestal (PTGMF)**, d'aplicació a les finques forestals de titularitat pública o privada superiors a les 25 hectàrees.
- ▶ **Pla simple de gestió forestal (PSGF)**, d'aplicació a les finques forestals de titularitat pública o privada iguals o inferiors a 25 hectàrees.
- ▶ **Pla tècnic de gestió i millora forestals conjunt (PTGMFc)**, per a finques de titularitat pública i/o privada de diverses propietats forestals dins d'un marc territorial conjunt de gestió forestal coherent, per exemple un mateix massís.
- ▶ **Projecte d'ordenació forestal d'àmbit municipal o supramunicipal (PFM)**, d'aplicació a la totalitat dels terrenys forestals inclosos dins del marc territorial mínim corresponent a un mateix terme municipal, o de diversos termes municipals, sempre en la seva totalitat.

Els dos últims aquí esmentats són IOFs que s'han creat fa pocs anys, fet que fa que no n'hi hagi encara un gran nombre a relació amb els altres tres tipus, ni s'hagi comprovat la seva eficàcia.

Esquema dels Instruments d'Ordenació Forestal

1.2 Contingut i estructura dels IOFs

El contingut i l'estructura d'aquests documents està establerta per la legislació (b).

En els **Projectes d'Ordenació Forestal** el seu contingut és:

- 1. Situació legal i administrativa
- 2. Descripció de la forest
- 3. Parcel·lació
- 4. Inventari dels recursos forestals
- 5. Objectius preferents
- 6. Planificació de la gestió forestal i les infraestructures
- 7. Programa d'actuacions forestals:
- 8. Balanç econòmic
- 9. Fitxes descriptives
- 10. Cartografia

Sabies que?

Els POF són només per a forests públiques i a Catalunya hi ha més de 800 boscos públics, que ocupen una superfície forestal d'aproximadament 450.000 ha (el 23 % de la superfície forestal del país). D'aquestes, 380.000 estan declarades d'utilitat pública i són, majoritàriament, propietat de les entitats locals).

L'estructura dels **Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal** i la dels **Plans Simples de gestió Forestal** i els **Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal conjunts** és la mateixa:

- 1. Descripció de la finca i de la propietat
- 2. Objectius preferents
- 3. Models de gestió i infraestructures
- 4. Programa d'actuacions forestals
- 5. Fitxes descriptives de les unitats d'actuació
- 6. Cartografia

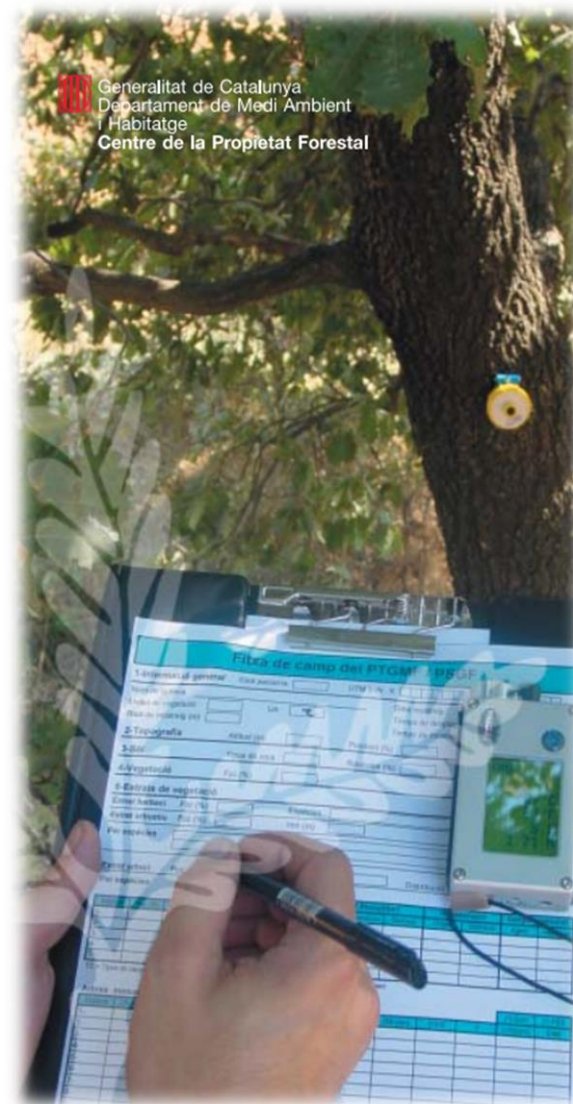

Existeixen tres tipus d'inventari forestal:

Inventari descriptiu: Consisteix en la descripció de les diferents masses forestals de forma molt bàsica i simple a través d'una visita ràpida a camp, on es descriu breument la massa existent.

Inventari pericial: Consisteix en la descripció de les diferents masses forestals basant la presa de dades a camp en l'experiència de l'observador per estimar uns valors de referència.

Inventari dasomètric: Consisteix en un inventari on es prenen mesures acurades de l'arbrat en parcel·les prèviament, per obtenir la informació necessària per conèixer quina és la situació actual de la massa arbrada i quina serà la seva possible evolució en el temps.

Presa de dades d'inventari forestal

Per últim hi ha els **Projectes d'ordenació forestal d'àmbit municipal o supramunicipal**, que tenen una estructura molt similar als Projectes d'Ordenació. On la seva estructura és:

- 1. Dades generals i administratives
- 2. Descripció de l'àmbit del PFM
- 3. Planificació
- 4. Actuacions forestals
- 5. Blocs d'execució conjunta (BEC)
- 6. Calendari
- 7. Balanç econòmic
- 8. Fitxes d'actuacions
- 9. Annexos
- 10. Cartografia

Gestió i productes forestals d'un IOF

*S'entén per **BEC** la unitat d'execució que inclou zones contigües, amb independència de la propietat, amb actuacions semblants i accessos i rutes de desembosc compartides a fi d'executar les intervencions de manera simultània i coordinada.*

1.3 Tipologies de gestió

Un cop definits els objectius de cada unitat cal definir la gestió que s'hi farà per arribar a aquest objectiu marcat. Els objectius de la gestió d'una finca poden diferir depenen de les espècies que hi hagi en una parcel·la o en una altra ja que cada espècie té les seves particularitats. Depenent aquets objectius es diferencien en tipologies gestió:

- ▶ Productiva
- ▶ Del tipus de serveis ambientals
- ▶ Serveis socioculturals

Orientacions de Gestió Forestal Sostenible de Catalunya (ORGEST)

A Catalunya s'han elaborat les Orientacions de Gestió Forestal Sostenible de Catalunya (ORGEST), que són orientacions multifuncionals per a la gestió de les forests que pretenen establir models de gestió per a les masses segons els objectius preferents, i aconseguir la integració de tota la resta dels objectius de la gestió forestal sostenible. Les ORGEST es basen en la identificació i la definició de les tipologies forestals i la definició dels models silvícoles per a la gestió de les masses d'acord amb l'objectiu.

S'ha identificat la tipologia forestal, per cada una s'han establert uns models de gestió on s'exposa una el conjunt d'actuacions a dur a terme a la massa forestal.

Portada ORGEST

2 Avantatges dels instruments d'ordenació forestal

2.1 Avantatges fiscals

- ▶ Les finques estan exemptes, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) de les subvencions percebudes.
- ▶ En les subvencions percebudes en favor de finques es reconeix als subjectes passius del Impost sobre Societats (IS).
- ▶ S'estableixen bonificacions per la transmissió del ple domini de la propietat d'un 75%.
- ▶ En el cas de les transmissions mortis causa s'aplica una reducció de la transmissió d'un 95%.
- ▶ No es paga l'impost de béns immobles (IBI) de les finques.

Recordar

Només per el fet de tenir un IOF de la finca aprovat, ja es gaudeix d'aquests beneficis fiscals.

Actuacions dins d'un IOF

2.2 Avantatges de gestió

Avís actuació forestal IOF.

- ▶ Dóna **facilitat en els permisos d'aprofitament**. Només cal fer una comunicació d'inici d'actuació, deu dies abans de començar els treballs. Permet gestionar millor la finca ja que, amb l'inventari es podran saber les existències, la densitat de peus, el creixement dels arbres,...
- ▶ Als plans de gestió hi ha **flexibilitat en la planificació** de les feines entre els anys, i permet la realització de modificacions per poder incloure noves actuacions a partir del tercer any des de l'aprovació.
- ▶ Permet conèixer els **límits i les superfícies**. Els PTGMF van acompanyats d'un plànol topogràfic d'escala 1:5.000 amb els límits i els camins marcats.
- ▶ Donen **prioritat a l'hora d'accedir als ajuts públics** per a la realització de treballs forestals.
- ▶ Hi ha **exempció de la realització d'un estudi d'impacte ambiental** per a la construcció de **camins forestals en zones de PEIN**.

2.3 Altres avantatges

- ▶ Les finques amb un IOF aprovat, podran gaudir del benefici de la cobertura d'una **pòlissa d'assegurança** enfocada a cobrir la responsabilitat civil objectiva derivada de la propietat.
- ▶ Únicament si una finca disposa d'un pla de gestió es podrà acollir a una **assegurança contra incendis**.
- ▶ Remarcar que per poder obtenir el **segells que certifica una gestió forestal sostenible** és obligat el fet de disposar dins IOF aprovat i vigent, un segell que garanteix i demostra al consumidor que la fusta o qualsevol altre recurs forestal procedeix d'un bosc gestionat de manera sostenible.

3 Resum

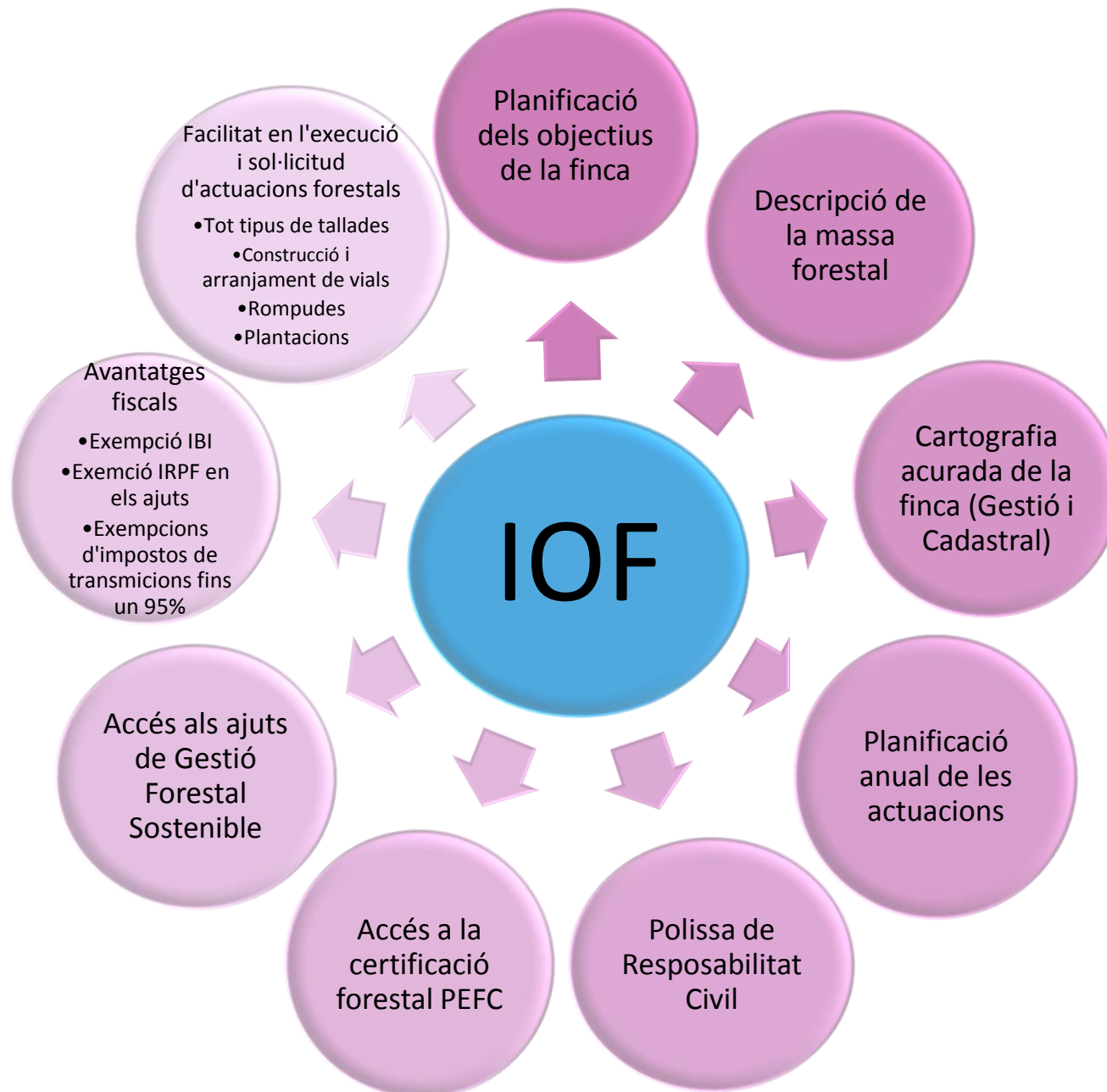
La **Gestió Forestal Sostenible (GFS)** és l'administració i ús dels boscos de manera i en tal mesura que mantingui la seva biodiversitat, productivitat, capacitat de regeneració, vitalitat i el seu potencial de complir, ara i en futur, funcions ecològiques, econòmiques i socials rellevants, una escalada local, nacional i global, sense causar danys a altres ecosistemes

Per dur a terme aquesta gestió el més indicat i eficaç és tenir un **instrument d'ordenació forestal (IOF)**, que és un document que pretén dotar al propietari d'una finca de la informació necessària i la programació de les actuacions per a la correcta gestió forestal. D'IOFs n'hi ha de diferents tipus segons les característiques de les forests per tal d'adaptar-los a cadascuna.

Apart de dotar al propietari d'aquesta capacitat d'actuar dintre dels paràmetres de la GFS, aquests documents aporten també un conjunt d'avantatges tant fiscals com de gestió molt rellevants.

Forests, actuacions i segells dintre dels IOFs

**Instrument d'Ordenació Forestal (IOF): Denominació sota la qual s'engloben diverses figures d'ordenació en la planificació forestal: Projecte d'ordenació, Pla tècnic de gestió i millora forestal i Pla simple de gestió forestal.*

Referències bibliogràfiques

- Centre de la Propietat Forestal (CPF). (2004). *Instruccions de redacció i l'inventari forestal*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Centre de la Propietat Forestal. (2010). *Terminologia Forestal en els instruments d'ordenació forestal*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Centre de la Propietat Forestal. (2012). *Aspectes jurídics i administratius de Fiscalitat Forestal*. Generalitat de Catalunya.
- Centre de la Propietat Forestal. (2018). Recollit de <http://cpf.gencat.cat/ca/inici/index.html>
- Centre Propietat Forestal. (2018). *Orientacions de Gestió Forestal Sostenible de Catalunya (ORGEST)*. Recollit de http://cpf.gencat.cat/es/cpf_03_linies_actuacio/cpf_transferencia_coneixement/cpf_orientacions_gestio_forestal_sostenible_catalunya/
- Consorti Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC). (2018). Recollit de <http://www.ctfc.cat/>
- Consorti Forestal de Catalunya (CFC). (2018). Recollit de <https://www.forestal.cat/web/>
- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. (2018). *Gestió Forestal*. Recollit de <http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/gestio-forestal/>
- Ens Català Sol·licitant de la Certificació Forestal (ENSCAT). (2018). *Gestió Forestal Sostenible*. Recollit de <http://www.enscat.org/>
- Observatori Forestal Català. (2018). *Propietat i Planificació*. Recollit de <http://www.observatoriforestal.cat/propietat-i-planificacio/>
- Rovira Ciuró, J. (març 2017). Comerç il·legal de fusta i les obligacions dels propietaris forestals. *Catalunya Forestal*, 7-11.

Disseny i redacció: Rosa M. RICART, Mireia CODINA, Lluc LLOP, Josep M. TUSELL

Crèdits d'il·lustracions:

Pàg. 0, 7, 9 : ©Cooperativa de Serveis Forestals SCCL

Pàg. 1, 11 : © DARP

Pàg. 2, 6, 8, 10 : ©CPF

Edició: Juny 2019

Maquetació: Eduter-CNPR

Per més informació contactar les entitats sòcies del projecte eforOwn

Si ets propietari/a forestal

A Bèlgica

A Espanya

A França

Si ets estudiant o formador/a

A Bèlgica

A Espanya

A França

